

Maahanmuuttaneiden polut asunnottomuuteen pääkaupunkiseudulla

-

Mitä tiedämme maahanmuuttaneiden asunnottomuudesta ja miten huomioida se asunnottomuustyössä

16.10.2024

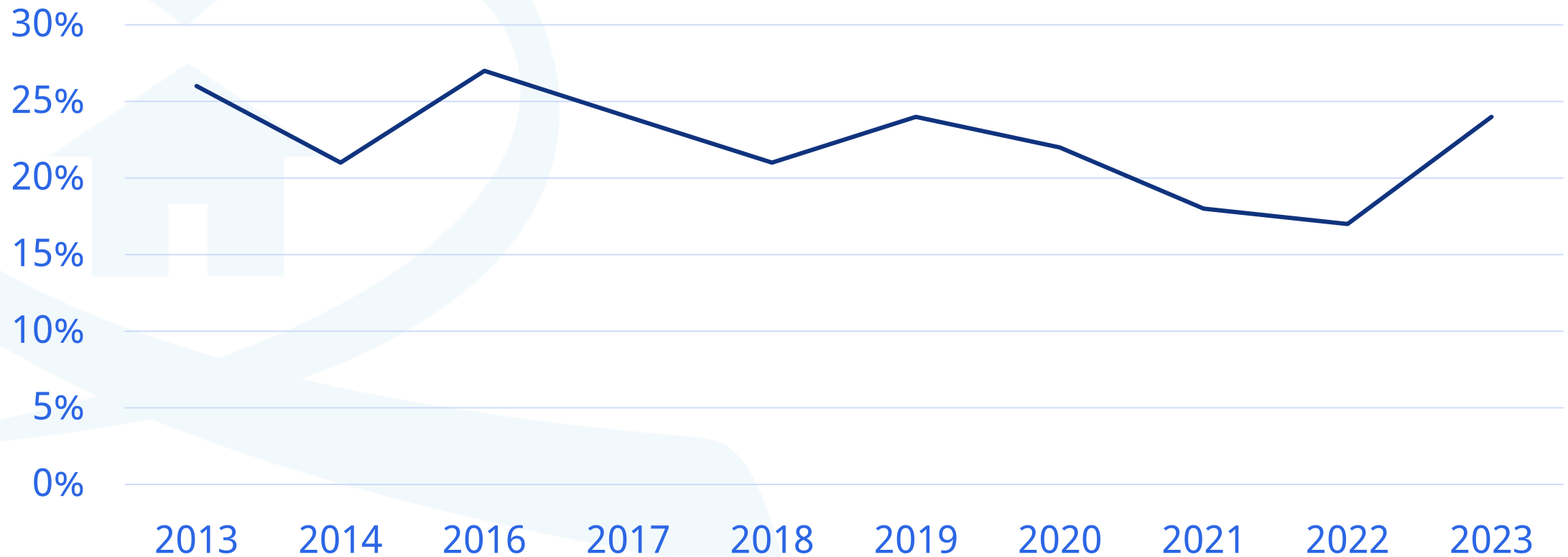
Anna-Leena Myllylä, Sininauhasäätiö

Nasibeh Hedayati, Sininauhasäätiö

Maahanmuuttajien osuus asunnottomista (muiden maiden kansalaiset ja vieraskieliset)

Yksinelävät asunnottomat

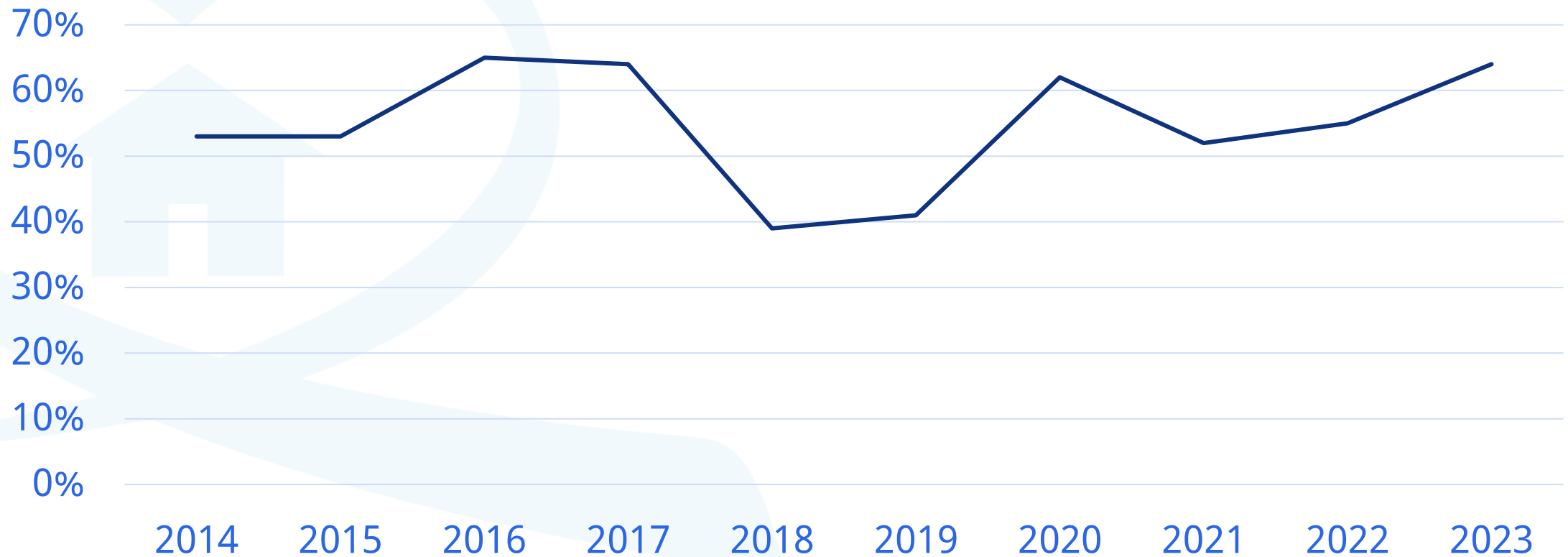

Lähde: ARA

Maahanmuuttajien osuus asunnottomista (muiden maiden kansalaiset ja vieraskieliset)

Asunnottomat perheet

Lähde: ARA

Mistä kohonnut asunnottomuusriski johtuu?

Katisko (2013)

- Asunnottomat useimmiten Euroopan ulkopuolisten maiden tai Viron ja Venäjän kansalaisia
- Asunnottomuus monen yhtä aikaa vaikuttavan asian "kielteinen kehä":
  - **Sosiaalinen ulottuvuus:** perheeseen liittyvät kriisit, kuten avioero tai nuoren ja vanhempien välinen konflikti
  - **Inhimillinen ulottuvuus:** tiedon, kielitaidon ja digitaitojen puute
  - **Taloudellinen ulottuvuus:** taloudellinen asema ja pula kohtuuhintaisista asunnoista
  - **Kulttuurinen ulottuvuus:** mielenterveysongelmiin liittyvät stigmat ja käsitykset
- Mielenterveyden haasteet päihteitä yleisempi syy asunnottomuudelle

Mistä kohonnut asunnottomuusriski johtuu?

Katto-talkoiden raportti (2021)

- Tärkeimmät syyt asunnottomuudelle pk-seudulla:
  - Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen puute
  - Syrjintä vuokramarkkinoilla
  - Varhaisen avun ja tuen puute
  - Oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden jääminen asunnottomaksi

Selvitys: Vuokralaisvalintaan vaikuttavat tekijät yksityisillä vuokramarkkinoilla (2021)

- Kielitaito, tausta ja taloudellinen tilanne vaikuttavat negatiivisesti maahanmuuttaneiden mahdollisuuksiin tulla valituksi yksityisesti omistettuun vuokra-asuntoon.

Lähteet:

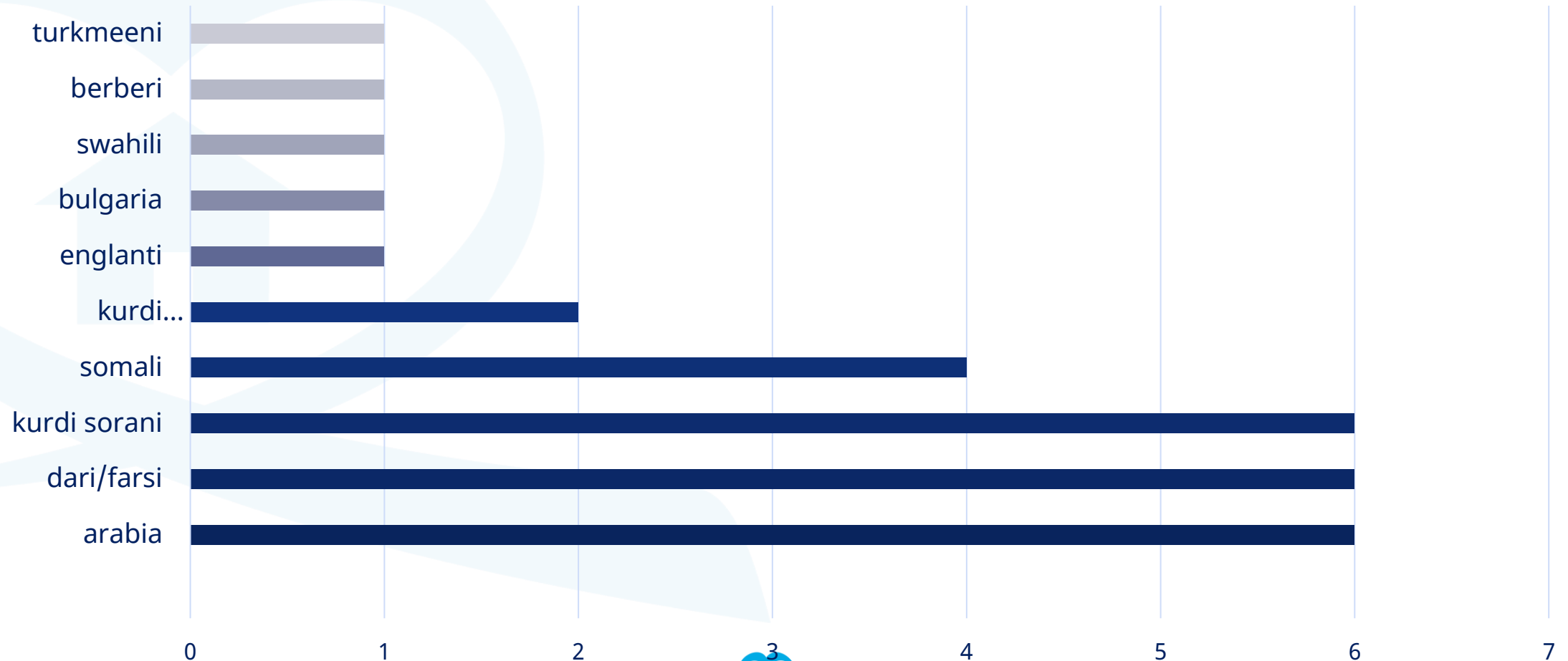
Vilkama, V. (2021). Miten maahanmuuttaneiden asunnottomuus poistetaan vuoteen 2027 mennessä pääkaupunkiseudulla

Vilkama, Myllylä, Puurunen (2021). Vuokralaisvalintaan vaikuttavat tekijät ja ulkomaalaistaustaisten asunnon hakijoiden asema yksityisillä vuokramarkkinoilla

Haastateltujen tausta

Haastateltujen äidinkieli

Haastateltujen tausta

Suomen saapumisen peruste

	hlö
Turvapaikan hakeminen	18
Työskentely	4
Perheside / Perheen yhdistäminen	3
Kiintiöpakolainen	2
Opinnot	1
Turisti	1

Suomeen saapumisen ajankohta

	hlö
Ennen 2015	6
2015-2017	14
2018-2023	9

Ensimmäinen asunto Suomessa

Asunto löytyy

- Asuminen päättyy:
  - Parisuhde päättyy
  - Perheenyhdistäminen toteutuu
  - Muutto pk-seudulle
  - Itsenäistyminen
  - Remontti

Pula sopivan hintaisista asunnoista

Taloudelliset syyt

Riittämättömät taidot

Tiedot puute

Ei asuntotarjousta

Asunnottomuusjakso 2-11kk

Jää yksin asian kanssa

Tiedon puute

Taloudelliset syyt

Riittämättömät taidot

Ratkaisu:

- Tuki oman kieliryhmän sisällä
- Järjestöt
- Epäviralliset asunto-markkinat

- Asuminen päättyy:
  - Alhainen tulotaso
  - Korkea vuokra

Pula sopivan hintaisista asunnoista

Riittämättömät taidot

Taloudelliset syyt

Ei asuntotarjousta

Asunnottomuusjakso 2kk-2v

Asunnottomuusjakso 2kk-2v

Ensimmäinen asunto Suomessa

- Asuminen päättyy:
- Parisuhde päättyy
  - Omainen menehtyy
  - Naapuri valittaa
  - Remontti

Pula sopivan hintaisista asunnoista

Tiedon puute

Riittämättömät taidot

Asunnottomuusjakso 2-11kk

"Kuten sanoin, en osaa lukea ja kirjoittaa suomea eikä minulla ole digitaitoja, joten hakemusten tekeminen oli vaikeaa. Olin myös töissä ja pelkäsin tuen saamisen vaikuttavan oleskelulupaani, sillä ensimmäinen [oleskelulupani] perustui työhön."

"Osaan suomea sen verran hyvin, että voin tehdä asuntohakemukset itse. Asuin ensin Kotkassa ja sitten Lahdessa. Sieltä löysin asunnot itse. Kun muutin Helsinkiin, toimin samoin ennen yhteydenottoa Sininauha-säätiöön, mutta minulle ei tarjottu asuntoa. Asuin ystäväni luona kuusi kuukautta, eikä tarjouksia tullut. Osoitteeni oli poste restante. Se oli hyvin vaikeaa. Minulla oli ollut oma koti, ja olin asunut yksin viisi vuotta. Tämä puoli vuotta oli todella hankalaa aikaa."

Kuinka asunnottomuustyössä voidaan huomioida maahanmuuttaneet?

Väestö moninaistuu – olemassa olevissa palveluissa tulee huomioida erilaiset kielelliset ja kulttuuriset taustat, sekä kokemustaustat.

Asunnottomuuden moninaistuessa uusia palveluita tulee kehittää vastaamaan asiakaskunnan tarpeisiin.

Tulee muistaa myös asunnottomuuden ennaltaehkäisy. Kohtuuhintaisten asuntojen saatavuudella ja asumisneuvonnalla tärkeä rooli.

Asunnottomuus ja kotoutumisen tuki, sisältäen yhteiskunnan vastaanottavuuden, liittyvät yhteen.

